

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ “СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ”
КАТЕДРА “ОБЩА, ЕКСПЕРИМЕНТАЛНА И ГЕНЕТИЧНА
ПСИХОЛОГИЯ”

КОНСПЕКТ ЗА ИЗПИТ ПО ПСИХОЛОГИЯ
/КОГНИТИВНА ПСИХОЛОГИЯ/
/ за докторанти /

1. Познанието като предмет на психологията и когнитивната психология като изследователска парадигма.
2. Основни периоди в развитието на психологическите изследванията върху познанието: менталистки, бихейвиористичен, когнитивен, постмодерен.
3. Внимание и съзнание. Природата на вниманието и съзнанието: основни парадигми в изследване на селективното внимание. Контролирани и автоматични процеси. Осъзнаване на сложните умствени процеси.
4. Сетивен опит. Възприятие и перцептивна организация у човека. Основни теоретични подходи към изследване на свойствата на възприятието. Възприемане на пространството, времето и движението. Перцептивни илюзии.
5. Анализ на паметта в рамките на асоциативната, гещалтистката, информационната и постмодерната психология. Паметови процеси и структури. Представяне и манипулация на знанието в паметта.
6. Основни характеристики на мисленето като целенасочена символна дейност. Мисленето като процес на решаване на проблем. Преценки и вземане на решения. Дедуктивни и индуктивни разсъждения. Мисленето като процес на формиране на понятия.
7. Когнитивно развитие и психометрични изследвания на познавателните способности. Цялостни и множествени модели на интелигентността. Обяснителни възможности на модела на работната памет за изследване на различията между езикова и пристраствена способност.
8. Език, реч и познавателна активност. Езикът в социален контекст: речеви актове; разговорни постулати; дискурс и четене с разбиране. Лингвистични универсали. Лингвистична относителност и детерминизъм.

9. Бихейвиористични и когнитивни теории на ученето. Класическо и оперантно обуславяне. Методи на поведенческа промяна. Когнитивни карти и латентно учене. Постмодерни изследвания на ученето като окултуряване.
10. Когнитивен стил. Модели на когнитивно функциониране: холистичен – аналитичен; вербален – образен; импулсивен – рефлексивен.
11. Приложна когнитивна психология. Когнитивната перспектива в диагностичната, консултативната и терапевтичната практика.

Литература

- Андерсон, Дж. (2002). *Когнитивная психология*. (5-е издание). Санкт-Петербург, “Питер”.
- Андреева, Л. (съст.) (1998). *Хрестоматия по психология на познанието*. София: ЛИК.
- Канеман, Д. (2012). *Мисленето*. София: Изток-Запад.
- Солсо, Р.А. (2002). *Когнитивная психология*. Санкт-Петербург: Питер.
- Стърнбърг, Р. (2012). *Когнитивна психология*. V издание. София, Изток – Запад.
- Христова – Славчева, Е. (2006). Когнитивен стил и психологичен тип (в съавторство). *Годишник на СУ Св. Климент Охридски, ФФ, Книга – Психология*, 99, https://research.uni-sofia.bg/bitstream/10506/488/1/2_Hristova-Slavcheva_et_al.pdf
- Христова – Славчева, Е. (2010). За когнитивните революции и когнитивния ренесанс: първа част, *Годишник на Софийския университет, Психология*, 100, (с. 69 – 97) http://research.uni-sofia.bg/bitstream/10506/416/1/Psych1013_Hristova-Slavcheva.pdf
- Христова – Славчева, Е. (2011). За когнитивните революции и когнитивния ренесанс: втора част, *Годишник на Софийския университет, Психология*, 101, (с. 5 – 22) http://research.uni-sofia.bg/bitstream/10506/475/1/1_Hristova-Slavcheva_tom101.pdf
- Шулц Д. и Шулц, С. (2006). *История на модерната психология*. София: Наука и изкуство.
- Anderson, J.R. (2001). *Cognitive Psychology*. Berlin: Spektrum, Akad. Verl.
- Baddeley, A. (2004). *Your Memory. A user's guide*. New York: Firefly Books.
- Goldstein, E. B. (2008). *Cognitive psychology: Connecting mind, research, and everyday experience*. Belmont, CA: Thomson-Wadsworth.
- Lock, A. (1994). The second cognitive revolution; Prologue to a paper in progress. Retrieved 2007 from <http://www.massey.ac.nz/~alock/virtual/prologue.htm>
- Lock, A. (1994). The second cognitive revolution. Retrieved 2007 from <http://www.massey.ac.nz/~alock/virtual/2ndcog.htm>
- Marks, M. H. & Cronan-Hillix, W. A. (1987). *Systems and theories in psychology* (4th ed.). New York: McGraw-Hill.
- Matlin, M.W. (1988). *Sensation and perception*. Needham Heights, MA: Allyn & Bacon.
- Reed, S.K. (2000). *Cognitive psychology* (5th ed.). Belmont, CA: Wadsworth.
- Solso, R. (1995). *Cognitive psychology*. Needham Heights, MA: Allyn & Bacon.

Изготвил: доц. д-р Евдокия Христова-Славчева

Март 2017 г.

Р.Р. Конспектът се актуализира всяка година не по-късно от 60 дни преди изпита.